Sokszínű szüreti nap Kisteleken

Dr. Erdei Ferenc szövetkezeti gazdákkal tanácskozott

A természet borús reggellel köszöntötte a szüreti napok vidám szombatjára ébredő kistelekieket. Kissé aggódtak a falubeliek: nehogy elmossa a karneváli felvonulást és az esti szüreti bált az eső. A délelőtti programot nem zavarhatta, hiszen mind a mezőgazdasági dolgozók tájértekezletét, mind a tsz-asszonyok megbeszélését „esőbiztos" helyen tartották. A Felszabadulás Tsz termében mintegy 150—200 szövetkezeti gazda, tszelnök, agronómus foglalt helyet a fehér abrosszal terített asztaloknál.

Csemegeszőlőt és hízókat

A tájértekezleten *dr. Erdei* Ferenc akadémikus, a Hazafias Népfront Országos Tanácsának főtitkára tartott előadást, aki *Katona* Sándor országgyűlési képviselőnek, a Hazafias Népfront Csongrád megyei bizottsága titkárának, valamint a megyei és a járási pártbizottság, illetve a tanács képviselőinek társaságában érkezett a községbe. Dr. Erdei Ferenc a homoki gazdálkodás termelési, értékesítési és üzemszervezési problémáiról szólott, majd vázolta, hogy a jövőben inkább a zöldségfélék, továbbá a kajszibarack, csemegeszőlő, valamint a hízó állatok és állati termékek iránt mutatkozik kereslet. Csökkent a külföldi érdeklődés az őszibarack és a borszőlők iránt. Ezek bővítését tehát nem ajánlják a tsz-eknek. Az üzemszervezési problémákról szólva hangsúlyozta, hogy a nagyüzemi gazdálkodás mellett továbbra is létjogosultsága van a háztáji, kisparcellás művelésnek. Beszédében a homoki gazdálkodás elvi, gazdaságpolitikai szempontjait, fejlesztési lehetőségeit körvonalazta.

A legilletékesebb válaszolt

A hozzászólók többsége azokra a bonyolult, gyakorlati kérdésekre kért feleletet, melyek gátolják a nagyüzemi gazdálkodás fejlődését. *Szalkai* János, a kisteleki Felszabadulás Tsz kertésze a munkaerő-hiányról és az árpolitikáról, *Budavári* Attila, a szatymazi Béke Tsz szakembere, a szőlőművelés gépesítésének lehetőségeiről, *Sándor* Tibor, a forráskúti Haladás Tsz elnöke a zöldségtermesztő közös gazdaságoknak arról a kiszolgáltatottságáról beszélt, mellyel a kereskedelem „ítélkezik" áruik sorsa fölött. A kérdésekre a legilletékesebbtől kaptak feleletet. *Bartolák* Mihály, a SZÖVOSZ elnökhelyettese ugyanis hasznos útmutatásokat és tanácsokat adott ezzel kapcsolatban a szövetkezeti gazdáknak. A tanácskozás végén szüreti kosárral ajándékozták meg dr. Erdei Ferenc elvtársat, majd a résztvevők közös ebédje zárta a hasznos megbeszélést.

Ugyanebben az időpontban a községi tanács termében a szövetkezeti asszonyok és a nőtanács tevékeny tagjai tartottak megbeszélést, melyen *Tóth* Istvánné, a nőtanács megyei titkára mondott beszámolót.

Hangulatos karnevál

Délután 3 órakor kezdődött a szüreti karnevál. Hagyományos parasztruhába öltözött fiatalok lovascsapata, szüreti szokás szerint feldíszített kocsisor vonult végig a község főbb utcáin. Zenekar, énekszó, szokásos tréfás játékok hintették el a vidám szüreti hangulatot községszerte. Este, mire a szüreti bál megkezdődött, már nemcsak a zenekar volt „behangolva", de a mulatságra érkező kistelekiek is. Új színt, élményt jelentettek a műsorban fellépő fővárosi vendégművészek énekszámai.

A borús idő ellenére, derűs, hangulatos és tartalmas szombatot szereztek a szüreti napok Kistelek népének és vendégeinek.

A Nemzetközi Vöröskereszt értekezleten

magyar javaslatokat fogadtak el

Elítélik a polgári lakosság elleni hadviselést

A gyermektartásdíj külföldről is behajtható

Szombaton fejeződött be Bécsben a XX. Nemzetközi Vöröskereszt értekezlet. Hazánkat Réczei László nagykövet és Rostás István főtitkár vezetésével küldöttség képviselte.

Az értekezlet fontos mozzanata volt, hogy az egységesen fellépő szocialista országok mellett mind Franciaország, mind pedig több afro-ázsiai ország

helytelenítette: a Kínai Népköztársaság küldöttsége nem lehetett jelen Bécsben.

Amint már korábban jelentettük, a kínai kormány, illetve a kínai Vöröskereszt Tajvan képviselőinek az értekezletre való meghívása miatt mondta le részvételét. Egyébként ezúttal elsőízben választották be a Német Demokratikus Köztársaságot a Nemzetközi Vöröskereszt végrehajtó bizottságába, míg

hazánk a szervezet két állandó tanácsadó bizottságában, a segélyügyiben és pénzügyiben kapott négy évre szóló tagságot.

Bécsben elfogadták a Vöröskereszt új alapelveit is: a szervezet az emberiesség, a pártatlanság, a függetlenség, az önkéntesség, a semlegesség és az egyetemesség szellemében működik.

Kétségtelenül összhangban áll ezekkel az alapelvekkel az a határozat, amelyet a szocialista és a nyugati országok közös javaslatára egy ellenszavazattal (Albánia) fogadott el az értekezlet. Ebben felhívják a kormányokat: tegyenek erőfeszítéseket arra, hogy

megegyezés szülessék az atomfegyver-kísérletek minden formájának megszüntetéséről,

az általános leszerelésről.

A magyar képviselők kezdeményezésére együttes határozat született azokból a keleti és a nyugati országok által beterjesztett javaslatokból, amelyek elítélik a polgári lakosság elleni hadviselést. Ugyancsak magyar javaslatra határozatot fogadott el az értekezlet. Ebben a Vöröskereszt felszólítja a kormányokat: csatlakozzanak a nemzetközi gyermektartásdíj-egyezményhez. Az egyezményt, amely biztosítja **a tartásdíj külföldről történő behajtását, eddig 36 ország írta alá.**

Vöröskeresztünk meghívására az értekezletet követően hazánkba érkezik a ghanai, a mongol, a chilei, a nigériai, a togói, a japán és a kanadai küldöttség több tagja, valamint a Nemzetközi Vöröskereszt bizottság küldöttsége. A vendégek megismerkednek Vöröskeresztünk munkájával, illetve Budapesten tárgyalásokat folytatnak az együttműködésről. (MTI)

Közéletünk hírei

AZ MSZMP KB ÜDVÖZLETE A KOREAI MUNKAPÁRTNAK

A Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottsága táviratban üdvözölte a Koreai Munkapárt Központi Bizottságát a koreai testvérpárt megalakulásának 20. évfordulója alkalmából.

A TÁVOZÓ BOLGÁR NAGYKÖVET BÚCSÚLÁTOGATÁSAI

Kádár János, az MSZMP KB első titkára szombaton búcsúlátogatáson fogadta Jancso Georgievet, a Bolgár Népköztársaság rendkívüli és meghatalmazott nagykövetét, aki a közeljövőben végleg elutazik Magyarországról. Kállai Gyula, a Minisztertanács elnöke, valamint Kisházi Ödön, az Elnöki Tanács helyettes elnöke ugyancsak fogadta a nagykövetet. (MTI)

Meddig túlóráznak még a kenderfonóban?

Évi 88 000 túlóra — Szeptemberben három vasárnap Csak a rekonstrukció miatt?

A „Vörös Cséve" című üzemi lap augusztus 26-i számában cikket közöl a szegedi kenderfonóban uralkodó morális helyzetről. Megállapítja, — névvel együtt —, hogy kik azok a művezetők, akik emberségesen, humánusan foglalkoznak beosztottjaikkal, s azt is megállapítja — név nélkül —, hogy kik azok a művezetők, akik emberségesen, humánusan foglalkoznak beosztottjaikkal, s azt is megállapítja — név nélkül —, hogy kik gorombák, durvák. Elmondja a cikk, hogy a művezetői irodákból gyakran hallik kiabálás, s a kilépő asszonyok könnyeikkel küszködnek. Az üzemi lap a vezetők szubjektivitását okolja mindezekért.

Csak ennyi lenne az ok? Nem valószínű. Hiszen azok a vezetők régóta ott vannak, de a dolgozók is régi ismerőseik. Minden bizonnyal más körülményeknek is közre kellett játszaniok a bírált vezető—beosztott viszony ilyen alakulásában. Talán az a dolgozó mondta ki a teljes igazságot, aki megjegyezte, hogy „Sok a túlóra és a vasárnapi műszak, emiatt fáradtak, idegesek, ingerlékenyek vagyunk". Kérdés, hogy miért volt szükség ennyi vasárnapi műszakra? Halljuk az illetékeseket.

A szakszervezet

Az SZMT szakmaközi bizottságának vezetője ismeri a szegedi kenderfonógyár túlórázási problémáját. Véleménye szerint túlzás a munkásnők ilyen arányú igénybevétele.

— A családos anyák különösképpen méltatlankodnak a vasárnapi műszakok miatt, hiszen nem csupán a pihenőnapjuktól fosztják meg őket, hanem a vasárnapra amúgy is összegyűlő házimunka elvégzésétől. Mindkét feladatot ellátni nehéz s ez fáradttá, idegessé teszi őket. Ha viszont nem megy be dolgozni vasárnap, akkor halmozott büntetésben részesül. A rekonstrukció csak takaróul szolgál, a jobb anyagellátás és a jobb munkaszervezés sokat segíthetne. Vannak osztályok, ahol a hétköznapi műszakok idején éppen az anyagellátás és szervezés miatt állnak a dolgozók, s nyilván fonákul hat, hogy vasárnap meg műszakra kell menniök...

A textilipari dolgozók szakszervezetének megyei titkára is széttárja a kezét a kérdésre. Nem ért egyet az ilyen tetemes túlóráztatással. A kenderfonógyár szb-titkára — amint mondja is — két malom között őrlődik.

— A dolgozókat is meg kell érteni, de a népgazdasági és vállalati érdekeket is. Nehéz helyzetben vagyunk, a rekonstrukciót végre kell hajtanunk, de a tervet is teljesíteni kell. Ez népgazdasági érdek. Sajnos munkaerőhiánnyal küzdünk, s ez még tetézi a nehézségeinket. Talán a jobb szervezés segítene valamit, de olyan különleges feladatok merültek fel, amelyek felborították a normális üzemmenetet.

A dolgozók

A vizesfonóban beszélgettem több dolgozóval. Az üzemrészről csak annyit, hogy látszik a rekonstrukció nyoma: új és nagyobb termelékenységű gépeket állítottak be a régiek helyett. A szovjet és angol fonógépek zajtalanabbak és gyorsabbak a régieknél. Azonban egy dolog szembetűnik; a gépek egy része áll, sőt az üzemben levők sincsenek teljesen kihasználva. A 96 csévével dolgozó gépen mindössze 40—50 csévén szaporodik a fonál. Ebben az üzemrészben a gépkihasználás szinte minimális. A kitűnő gépek állnak, illetve egyik felükön nem történik semmi. Az oka vagy munkáshiány, vagy anyaghiány. Amelyik gépen csak fele cséve dolgozik, ott az anyag minőségére panaszkodnak.

Állok az egyik új gépnél. Itt látszólag minden rendben van, alig szakad a szál, a gépen dolgozó fiatalasszony derűs. Mi a magyarázata? — nézek az asszonykára és közben a szomszédos gép felé intek, ahol merőben más képet látni.

— Ez L-fonál, az meg T-fonál. Én akár le is ülhetek — nevet és ugrik összekötni az elszakadt szálat.

Úgy látszik, nagyon sok a T-fonál a vizesfonóban, hiszen a gépek zöménél futkosnak az asszonyok, de még úgy sem győzik, s képtelenek az egész gépet üzemben tartani. Kérdem a túlórát is.

— Csak egy vasárnapom volt — mosolyog tovább a fiatalasszony —, de nem kívántam azt se.

Kiderül, hogy szabadságon és táppénzen volt, s amiatt maradt ki a „szórásból". De nem úgy az az asszony, aki mellénk lép, és kérdés nélkül is a túlórákra tereli a szót. Sőt hangja ingerült és méltatlankodó:

— Mondják már meg, hogy mikor lesz vége a vasárnapi műszakoknak? Nagyon unom, és nem is birom. Betegek a szüleim, magam is beteg vagyok. Éppen elég a heti hat műszak, a pénz ugyan jól jönne, de nem ilyen áron.

Kísérőm magyarázza, hogy a tervet teljesíteni kell, s nekik sem mindegy a jelenlegi állapot. Vigasztalja a panaszkodó asszonyt, hogy még ebben az esztendőben egyenesbe jutnak, s aztán minden úgy lesz, mint régen volt. Kevés a munkaerő... és így tovább.

Az asszony nem érti meg az érveket. Ő csak egyet lát, azt, hogy a heti hat műszak után jólesne egy kis pihenés, fáradtan végzi mind az otthoni, mind a gyári munkáját.

A gyár vezetői

A termelési osztályvezetőnek elmondtam, hogy a vizesfonóban jártam, és beszélgettem az ottani dolgozókkal. Azt is említettem, hogy a gépek jó része nincsen kihasználva.

— Rossz osztályra tetszett kimenni — válaszolta.

— S a vasárnapi műszakok?

— Még egy vasárnapra szükség lesz. Sajnos, túlóra nélkül nem tudtuk megoldani a feladatokat, sőt jövőre is szükség lesz túlórákra.

— Menyire?

— Nincs még meg a jövő évi keret, de körülbelül az idei mennyiséget számíthatjuk, azaz 88 000 órát egy évben.

— Csak a rekonstrukció miatt van szükség a túlórákra, vagy a termelés miatt is?

— A rekonstrukció is jelentős, de az inkább a férfiakat, a lakatosokat érintette. Inkább a termelés miatt, a munkaerőhiány miatt. Az igaz, hogy a dolgozók nem szeretik, és unják, sok problémát is okoz nekünk, sőt a körülményeket is figyelembe véve még a hat nap is éppen elegendő.

Az igazgató helyettesével hosszan beszélgettünk a jelenlegi állapotokról.

— A helyzet csak átmeneti jellegű. A megváltozott körülmények, a rekonstrukció befejezése hamarosan lehetővé teszik, hogy vasárnapi műszakok nélkül oldjuk meg feladatainkat. A munkahelyek jobbak lesznek — néhol máris jobbak —, s a nagyobb termelékenységű gépek biztosítékul szolgálnak a jövőt illetően.

A teljes igazság tehát sokoldalú. A rekonstrukciót végre kellett hajtani: ezt kívánta a tarthatatlan műszaki helyzet, a termelés növekedése, az állandóan jelentkező piaci igény. De éppen azért, hogy a gyár a piacait megtartsa, a termelés mennyiségéből nem veszíthetett, ezt viszont jelentős túlórák révén tudta csak biztosítani. Ez esetben érthető a gyár vezetőinek intézkedése, de érthető a dolgozók méltatlankodása is. Igaz, hogy a jobb munkaszervezés és anyagellátás sokat segített volna.

Persze a jelenlegi állapotokat konzerválni nem lehet és nem is szabad, hiszen egyrészt gazdaságtalan, másrészt pedig sérti a dolgozók törvényes jogait. A kenderfonógyárban nem is akarják ezt, s a vezetők törekvése világos: mielőbb visszatérni a régi, normális kerékvágásba. Sőt azt is remélik, hogy azok a dolgozók, akik a nehézségek közepette elhagyták a gyárat, most a megváltozott körülmények között újra visszatérnek régi munkahelyükre, amely valóban más, mint a régebbi volt.

Gazdag István

Ellenőrzés — gondokkal

A MÁV társadalmi ellenőreiről — Jó kezdeményezés, de mi az eredmény?

Idén február 16-án megalakult Szeged állomáson a személyszállítást ellenőrző társadalmi csoport. Tizennégy vasutas — forgalmi és műszaki dolgozó — vesz részt a munkában. A tervekről már írtunk, arról is, hogy milyen eredményekre számítanak. Most azt kutattuk, mit sikerült megvalósítani ezekből. Az indított el, hogy a társadalmi ellenőrzést utazás közben még egyszer sem láttuk dolgozni.

Dr. Bánsági Ferenccel, a társadalmi ellenőrök vezetőjével beszélgettünk munkájukról.

— Jelen pillanatban — ahogy megkezdődött az iskolaidény — azzal foglalkozunk, hogy felmérjük az utasáramlást. Több fiatal utazik a város középiskoláiba, s ezeknek akarjuk biztosítani a kényelmes, tanulásra is alkalmas szerelvényeket. Ez előtti feladatunk az új menetrend összeállításához kapcsolódik. Felmértük, melyik vonalakon szükséges új szerelvény beállítása. Azt is megvizsgáltuk, mely vonatok a túlzsúfoltak, hol kell a kocsiszámot növelni, s hol elegendő kevesebb kocsi is. Így például a Horgos—Szeged között közlekedő vonalon az eredeti három kocsi helyett 6—7 vagonból álló szerelvényt közlekedtettünk.

Amit az ellenőrző csoport vezetője elmondott, az mind belső szolgálati intézkedés. Valóban eredményesebben bonyolították le a szabadtéri játékok ideje alatt is a forgalmat, mint régebben. De mit tettek azért, hogy tisztábbak legyenek a kocsik, ne álljanak feleslegesen a vonatok, ne lopják el a kocsikból az égőket, képeket, a kalauzok udvariasabban, szolgálatkészebben foglalkozzanak az utasokkal?

A tizennégy ellenőr munkájáról 18 bejelentés tanúskodik. Ez azt jelenti, hogy mindössze ennyi problémát fedeztek fel? Nagyon kevés lenne.

— Nem. Több esetben a helyszínen elintézik a dolgot, jelentés nélkül.

S valóban ilyen kevés megoldhatatlan probléma lenne a MÁV személyszállításában? Nem valószínű. Ha hibátlanul dolgozna az apparátus, jóval több esetben kerülne elő a jelentőfüzet.

— A nyári szabadságolásokkal magyarázhatjuk a hiányosságokat.

— S van-e megfelelő tekintélye az ellenőröknek?

— Kétoldalú a kérdés. Az egyik gond, hogy az aktivistáinkat „júdásnak" titulálják, mivel felhívják a mulasztásokra a felettesek figyelmét. Ezért inkább nem jelentenek. A másik: a felsőbb beosztású társadalmi ellenőreink nem túl sokat produkálnak. Vagy félvállról veszik a társadalmi munkát, vagy elfoglaltságuk miatt nem tudnak elég időt szentelni a feladatnak. Az egyszerűbb ellenőreink viszont szívvel-lélekkel csinálják a dolgukat. Ha hozzászoknak a rendszeres ellenőrzéshez a beosztottak is, nagyobb eredményeket érünk el.

Reméljük. Az eddigi tapasztalatok alapján azonban úgy látjuk, a szép kezdeményezés, ha nem is ellaposodott, de más irányba terelődött. Nincs még késő, hogy aktívabb munkának legyünk tanúi. Ha már megalakították az ellenőrző csoportot, lássuk eredményét is. Mind a vonatokon dolgozó jegyvizsgálók udvariasságában, mind a kocsipark tisztaságában. Nem is beszélve arról, hogy a vonatok késési okainak felderítésével és a kellő intézkedések megtételével sok bosszúságtól szabadítanák meg az utazóközönséget.

K. A.